

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 และมาตรา 23 ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ ความคิด คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ และในมาตรา 30 ระบุว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มีระบบและกลไกการจัดการเรียนรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทุกวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ซึ่งมุ่งเสริมสร้างความเป็นบัณฑิต ความเป็นมนุษย์ และพลเมืองดี ให้มีความสามารถในการฝึกฝนพัฒนาตน ใฝ่รู้ เจริญองกาม ด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา และสังคม เข้าถึงความประสานสอดคล้องของความรู้ ปัญญา ความดีงาม คุณธรรม จริยธรรม และความสุขในการดำเนินชีวิต

จากความสำคัญของการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชาการคิดและการตัดสินใจซึ่งเป็นวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญวิชาการคิดและการตัดสินใจและวิชาอื่นๆ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซีปปา (CIPPA Model) ประกอบกับรูปแบบโครงงานเป็นฐาน (Project Base Learning)

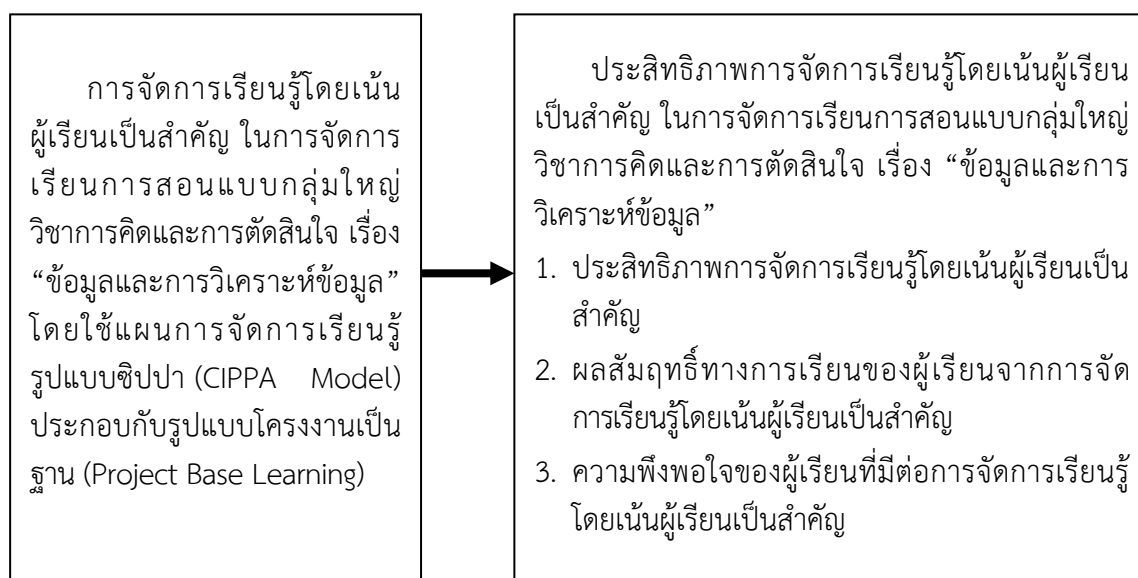
1.2.2 เพื่อหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” ที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

1.2.3 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล”

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล”

1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” โดยมีกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซีปปา (CIPPA Model) ประกอบกับรูปแบบโครงงานเป็นฐาน (Project Base Learning) เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการคิดและการตัดสินใจ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 22 ตอนเรียน 1,074 คน จาก 4 คณะวิชา คือ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1.5.2.1 ตัวแปรอิสระที่มุ่งศึกษาในครั้งนี้ คือ การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา (CIPPA Model) ประกอบกับรูปแบบโครงการเป็นฐาน (Project Base Learning)

1.5.2.2 ตัวแปรตามที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา (CIPPA Model) ประกอบกับรูปแบบโครงการเป็นฐาน (Project Base Learning)

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล”

3) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล”

1.5.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยใช้ระยะเวลาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 1 ภาคการศึกษา (มิถุนายน - ตุลาคม พ.ศ. 2553)

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

“การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” หมายถึง กระบวนการพัฒนาร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นแกนกลางของการสร้างการมีส่วนร่วมร่วมคิด ร่วมกระทำระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้สอน ด้วยการใช้อยุทธวิธีที่หลากหลายและยืดหยุ่นโดยคำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างกันของผู้เรียน โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นผู้กระตุ้นส่งเสริมความคิดและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม พัฒนาดตนเองอย่างเต็มที่

“จัดการเรียนรู้แบบซิปปาประกอบกับรูปแบบโครงงานเป็นฐาน” หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้ด้วยโมเดลซิปปาที่พัฒนาขึ้นโดย ทิศนา แคมมณี (2542) กับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน

“การจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่” หมายถึง การเรียนการสอนห้องเรียนหลายตอนเรียน (ห้องเรียนขนาดใหญ่ เช่น ห้องประชุม เป็นต้น) และเรียนพร้อมกันหลายห้องเรียนในเวลาเดียวกัน โดยในระบบวงจรปิด

“เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ของแผนการจัดการเรียนรู้” หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซิปปา (CIPPA Model) ประกอบกับรูปแบบโครงงานเป็นฐาน (Project Base Learning) แล้วนำไปหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดย 80/80 หมายความว่า เมื่อจบการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกปฏิบัติหรืองานได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 และทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” หมายถึง คะแนนของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” ที่ได้จากการทำแบบทดสอบปรนัย 5 ตัวเลือก เพื่อวัดความสามารถทางพุทธิพิสัย โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ แบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) จำนวน 20 ข้อ

“ความพึงพอใจของผู้เรียน” หมายถึง ความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาการเรียนรู้อ ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านอาจารย์ผู้สอน และข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่

“วิชาการคิดและการตัดสินใจ” หมายถึง วิชาในหมวดการศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาการคิดและการตัดสินใจ และรายวิชาอื่นๆ ที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่

1.7.2 เป็นสารสนเทศประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป และหมวดวิชาอื่นๆ ทั้งในรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มเล็ก และ

1.7.3 เป็นสารสนเทศประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1.8 ข้อตกลงเบื้องต้น

1.8.1 คณะวิชาที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มใหญ่ วิชาการคิดและการตัดสินใจ เรื่อง “ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล” (จารินี ศานติจรรยาพร และ พัชรีพรรณ ลีอวิชย์พันธ์, 2549)

1.8.2 การทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนถือว่าการทำอย่างเต็มความสามารถ โดยผลที่ได้รับสามารถใช้วัดความสามารถทางการเรียนของผู้เรียนได้